

VYŠNIA „LUTOVKA”

**VYŠNIA „LUTOVKA”, DAR VADINAMA LOTINĖ,
ŠATENMORELĖ. ŽYDI VĖLAI, SAVIDULKĖ, UOGOS
STAMBIOS, SKINAMOS LIEPOS MĖNESIO
PABAIGOJE. MĖGSTA SAULĖTAS IR ŠILTAS VIETAS.
DERĖTI PRADEDA 2-AIS METAIS. DERI KASMET,
LABAI GAUSIAI, UOGOS STAMBIOS, VIENODO
DIDUMO.**

OBELIS „TOPAZ”

OBELIS „TOPAZ“ – IŠ ČEKIJOS KILUSI ŽIEMINĖ OBUOLIŲ VEISLĖ. DERA ITIN GAUSIAI IR REGULIARIAI. OBUOLIAI VIDUTINIO DYDŽIO AR DIDELI, GARDAUS KRIAUŠIŲ SKONIO, SULTINGI. ODELĖ GELTONA SU RYŠKIAIS RAUDONOS SPALVOS BRŪKŠNELIAIS. VAISIAI SKINAMI RUGSĖJO PABAIGOJE IR PUIKIAI IŠSILAIKO IKI ANKSTYVO PAVASARIO (KOVO MĖN.), NES YRA ATSPARŪS ŠALČIUI.

TOTORINIS SAUSMEDIS

AUGALAS YRA KILĖS IŠ EURAZIJOS, VIENAS IŠ KELIŲ EGZOTIŠKŲ KRŪMINIŲ SAUSMEDŽIŲ, ESANČIŲ ŠIAURĖS AMERIKOJE. AUKŠTIS GALI SIEKTI 3 METRUS. ŠAKELĖS GALI BŪTI ĮVAIRIŲ SPALVŲ NUO ŽALIOS IKI RUDOS. ŽIEDYNO SPALVA SVYRUOJA NUO GILIAI ROŽINĖS IKI ŠVIESIAI ROŽINĖS SPALVOS, TAIP PAT GALI BŪTI BALTA. VAISIAI – IKI 1 CM PLOČIO BLIZGIOS ORANŽINĖS ARBA RAUDONOS SĖKLOS TURINČIOS UOGOS. AUGALAS FORMUOJA KRŪMYNUS IR LENGVAI PLINTA, KAI PAUKŠČIAI IR KITI GYVŪNAI VALGO VAISIUS. GĖLĖS TURI SALDŲ KVAPĄ.

ŽEMAŪGĖ KALNINĖ PUŠIS

PUŠIS ŽEMAŪGĖ KALNINĖ. TINKA SODINTI NEDERLINGOSE DIRVOSE, AUGA LĒTAI. ŠAKOS TANKIOS, NUO PAT ŽEMĖS. PUŠIS YRA ŽEMA IR IŠSIKEROJUSI. SPYGLIAI TAMSIAI ŽALI, LABAI TRUMPI. 20 METŲ AMŽIAUS UŽAUGA IKI 1 M AUKŠČIO. PER METUS ŪGLIAI PAAUGA PO 4-5 CM. TINKA SODINTI Į ALPINARIUMUS, Į VAZONUS. LABAI ATSPARI ŠALČIAMŠ IR NEREIKLI DRĖGMEI.

ŽEMAŪGĖ KRIAUŠĖ „DWARF“

MEDIS UŽAUGA IKI 2-3 M AUKŠČIO. TOKIE AUGALAI TURI KELETĄ PRIVALUMŲ. PIRMA – DEKORATYVUMAS, ATRAKCIJA, NES KIEKVIENA ŠAKA VIS KITAIP IR SKIRTINGU LAIKU ŽYDI, VEDA SKIRTINGUS VAISIUS. ANTRA – VIETOS TAUPYMAS, NES GALIMA GAUTI 3-6 SKIRTINGŲ VEISLIŲ KRIAUŠIŲ DERLIŲ VOS IŠ VIENO MEDŽIO. ŽIEDAI – BALTI, ŠVELNAUS AROMATO; VAISIAI – TRUMPI, DIDELI, SALDŪS, SULTINGI, AROMATINGI, RAUSVI.

ŠILKMEDIS „GERARDI DWARF“

**ŠILKMEDIS MORUS ARBA „GERARDI DWARF“
– ŽEMAŪGĖ FORMA, IŠAUGANTI IKI 2,5 M. SKIRTA
MAŽAM SODUI. UOGOS JUODOS, SALDŽIOS, YPAČ
DIDELĖS – IKI 5 CM. VISIŠKAI ATSPARUS MŪŠŲ
KLIMATUI.**

ARONIJA „GALICIJANKA“

ARONIJA „GALICIJANKA“ LIAUDIS YRA PRIPRATĘ VADINTI „JUODAVAIŠIU ŠERMUKŠNIU“. RUDENĮ PRINOKUSIOS JUODOS UOGOS ATRODO YPATINGAI PASLAPTINGAI ANT RYŠKIAI RAUDONAI NUSIDAŽIUSIŲ LAPŲ FONO. ARONIJOS UOGOS PASIŽYMI MALONESNIU SKONIU UŽ ŠERMUKŠNĮ, BE TO, JOS TURI DAUG NAUDINGŲ SAVYBIŲ IR MIKROELEMENTŲ.

STIEBINIS AGRASTAS „REFLANDA”

STIEBINIS AGRASTAS „REFLANDA” – ČEKIJOJE IŠVESTA VEISLĖ. DIDELĖS ŽALIOS UOGOS. AUGA KAIP MEDELIS. AGRASTO KRŪMAS YRA PAKELTAS Į 0,8-1,2M AUKŠTĮ, SKIEPYTAS Į KARKLĄ, VEISLĖS PRIKLAUSO NUO ĮSKIEPIO. AUGINTI STIEBINĮ AGRASTĄ REIKIA SAULĖTOJE, DRĖGNOJE IR GERAI DRENUOTOJE VIETOJE. AUGALUI BŪTINA ATRAMA.

EGLUTĖ „CONICA”

EGLĖ „CONICA” – VIENA IŠ LABIAUSIAI PAPLITUSIŲ BALTOSIOS EGLĖS VEISLIŲ. ŠIOS EGLUTĖS LABAI MĖGSTAMOS DĖL LAJOS TAISYKLINGO KŪGIO FORMOS. DAŽNAI JĄ RENKASI KAIP KALĖDINĘ EGLUTĘ. AUGA LABAI LĒTAI, PER 10 METŲ UŽAUGA APIE 1-1,2 METRO AUKŠČIO. SUAUGUSIO AUGALO AUKŠTIS APIE 2-2,5M. ŠAKELĖS TANKIOS, PLONOS IR TRUMPOS, SPYGLIAI SMULKŪS, ŽALI.

ROJAUS OBELIS

ROJAUS OBELIS „ROYAL BEAUTY“ - LABAI DEKORATYVI VEISLĖ SVYRANČIOM ŠAKOM. RYŠKIOS ROŽINĖS SPALVOS ŽIEDAI IR PURPURINIAI LAPAI. NEREIKLI IR ATSPARI ŠALČIAMS. RUDENĮ PASIPUOŠIA DAILIAIS RAUDONAIŠ OBUOLIUKAIS. ŽYDI NUO 2 IKI 14 DIENŲ. VAISIAI PURPURINIAI, IKI 3 CM SKERSMENS. ŠIOS SODO PRINCESĖS GALI ŽYDĖTI BALTAIS, ŠVIESIAI AR TAMSIAI ROŽINIAIS, ARBA PURPURINĖS SPALVOS ŽIEDAIS. O ROJAUS OBELAITĖMIS GREIČIAUSIAI VADINAMOS TODĖL, KAD RUDENĮ SUNOKINA MAŽUS, SIMPATIŠKUS IR GUNDANČIUS OBUOLIUKUS.

ABRIKOSAS „SEVERNYJ TRIUMF”

ABRIKOSAS „TRIUMF SEVERNYJ” – SAVIDULKĖ VEISLĖ, GAN GERAI ATLAIKO ŠALČIUS. ŽYDI ANKŠČIAU UŽ KITUS ABRIKOSUS. PRADEDA DERĖTI ANKSTI IR DAUG, BET NEREGULIARIAI. VAISIAI GELTONI, SKANUS, SU RŪGŠČIA ODELE. MINKŠTIMAS ORANŽINIS, SALDUS, SKANUS, KAULIUKAS ATSISKIRIA LENGVAI.

SLYVA „KOMETA”

SLYVOS „KOMETA” VAISIAI VIDUTINIAI, OVALIOS FORMOS. ODELĖ RAUDONA, PILNAI PRINOKUSI, TAMSIAI RAUDONA, BEVEIK BORDO SPALVOS. MINKŠTIMAS GELTONAS, YPATINGAI SULTINGAS, SALDUS, LABAI GERO SKONIO. TAI DESERTINĖ SULTINGA SLYVA LABIAU TINKANTI ŠVIEŽIAM VARTOJIMUI, TAČIAU TINKAMA IR PERDIRBIMUI – KOMPOTUI.

PERSIKAS „MAIRA”

**PERSIKAS „MAIRA” - ANKSTYVA SAVIDULKĖ
DESERTINĖ PERSIKŲ VEISLĖ IŠVESTA PAS
KAIMYNUS LATVIUS. VAISIAI STAMBŪS (100-150 G).,
APVALŪS, YPAČ SULTINGI, SKANŪS. SUNOKĘ ILGAI
LAIKOSI ANT MEDŽIO. VAISMEDŽIAI VIDUTINIO
AUGUMO PRADEDA DERĖTI PO 2 METŲ. VEISLĖ
YPAČ DERLINGA, DERA KASMET.**

JONAŽOLĖ

**JONAŽOLĖ – JONAŽOLINIŲ ŠEIMOS AUGALŲ
GENTIS, KURIAI PRIKLAUSO DAUGIAMETĖS ŽOLĖS
ARBA PUSKRŪMAI. JŲ LAPAI PRIEŠINIAI,
LYGIAKRAŠČIAI, SU LIAUKINIAIS TAŠKELIAIS.
ŽIEDAI SUTELKTI ŠLUOTELĖS PAVIDALO
ŽIEDYNUOSE. VAINIKLAPIAI GELTONI.**

ŠLUOTELINĖ HORTENZIJA

ŠLUOTELINĖ HORTENZIJA – HORTENZIJINIŲ ŠEIMOS AUGALAS. TAI IKI 2 METRO AUKŠČIO UŽAUGANTIS KRŪMAS. ŽIEDAI SUSITELKĘ Į DIDELES ŠLUOTELES, ŽALSVAI BALTI, ŽYDĖJIMO PABAIGOJE RAUSVI. LIETUVOJE AUGINAMA LAUKE IR ŠILTNAMIUOSE.

JAZMINAS

**JAZMINAS – HORTENZIJINIŲ ŠEIMOS AUGALŲ
GENTIS. AUKŠTIS IKI 5 M. ŽIEDAI BALTI ARBA
GELSVI, SUSITELKĘ KEKĖMIS, DAUGELIO RŪŠIŲ
ITIN KVAPNŪS.**

DYGIOJI EGLĖ

DYGIOJI EGLĖ – PUŠINIŲ ŠEIMOS, EGLIŲ GENTIES VISAŽALIS SPYGLIUOTIS MEDIS. AUKŠTIS APIE 15 – 35 M, KARTAIS IKI 46 M. KAMIENO SKERSMUO 1,5 M.

ŠILAUOGĖ „BLEUEROP“

ŠILAUOGĖ – AUGALAS, GALINTIS GYVENTI IKI 50-60 METŲ, TAČIAU PO 20-25 METŲ KRŪMUS REIKIA NUPJAUTI IR ATJAUNINTI. ŠILAUOGIŲ UOGOS YRA LABAI SKANIOS IR AROMATINGOS.

TREŠNĖ "KRUPNAPLODNAJA"

TREŠNĖ – MEDŽIO AUKŠTIS 15-32 M. LAPAI 7-14 CM ILGIO, ŠVIESESNĖ NEI VYŠNĖS. ANT LAPKOČIO YRA NEDIDELI RAUDONI IŠKILIMAI. GAUSIAI ŽYDI PAVASARĮ. UOGOS SKANIOS, SU KAULIUKU VIDUJE.

KUKMEDIS „SPYGLIUOTIS”

KUKMEDIS „SPYGLIUOTIS” UŽAUGA IKI 1-3 METRO AUKŠČIO IR 1-2 METRO PLOČIO. PATINKA SAULĖTA VIETA, DALINIS PAVĖSIS. LĒTO AUGIMO SPYGLIUOTIS, SPYGLIAI TRUMPI, NUO PAVASARIO IKI RUDENS KRŪMO VIRŠŪNĒLĒS YRA RYŠKIAI GELTONOS SPALVOS, O ŽIEMĄ KEIČIASI Į ORANŽINĘ ARBA AUKSO GELTONĄ SPALVĄ. KRŪMO VIDUJE IR NEAPŠVIESTOSE PUSĖSE SPYGLIAI ŽALIOS SPALVOS. AUGALAS PAKANTUS KARPYMUI BEI FORMAVIMUI.

RAUDONLAPĖ KAUKAZINĖ SLYVA „HOLLYWOOD“

**RAUDONLAPĖ KAUKAZINĖ SLYVA
„HOLLYWOOD“ MEDELIO. AUKŠTIS IKI 5-7 METRŲ,
LAPAI RAUDONI, BORDO, BLIZGŪS.**

**AUGIMO VIETA: ŠVIESOMĖGIS, NEREIKLUS,
PUIKIAI ŽIEMOJA. MEDELIS ŽYDINTIS DIDELIAIS
ŠVIESIAI ROŽINĖS SPALVOS ŽIEDAIS, VYŠNINĖS
SPALVOS LAPIJA IR DERA DIDELIAIS, SKANIAIS,
SULTINGAIS APIE 5 CM DYDŽIO VAISIAIS.**

JUODASIS SERBENTAS

JUODASIS SERBENTAS – DAUGIAMETIS, ŠAKOTAS, 1-2 M AUKŠČIO KRŪMAS. STIEBAS TAMSIAI RUDAS, ŠAKOTAS. LAPAS RYŠKIAI GYSLOTAS, VIRŠUTINĖ LAPO DALIS LYGI, BLIZGI. APATINĖ PUSĖ PLAUKUOTA. ŽIEDAI ŽALSVAI RAUSVI, IŠSIDĖSTĘ SVYRANČIOSE KEKĖSE. KEKĖS RETOS, PLAUKUOTOS, PRIKLAUSOMAI NUO VEISLĖS KEKĖS ILGIS SKIRIASI. VAISIAI – JUODOS, APVALIOS, PLONA APNAŠA PADENGOTOS UOGOS. UOGOS MINKŠTIMAS MALONAUS SKONIO, SALDŽIARŪGŠTIS. SĖKLŲ DAUG, JOS ĮVAIRIŲ FORMŲ, ĮVAIRIŲ TAMSIŲ ATSPALVIŲ.

ŠILKMEDIS SVYRUOKLIS MORUS ALBA „PENDULA“

**MORUS ALBA "PENDULA" - SVYRUOKLINĖ
FORMA. UOGOS JUODOS, SALDŽIOS. ŠILKMEDIS
ATSPARUS ŠALČIUI. MEDELIAI ILGAAMŽIAI, GALIMA
AUGINTI IKI 30 METŲ, MĚGSTA SAULĖTAS VIETAS.
ŠILKMEDŽIŲ VAISIAI NOKSTA NUO BIRŽELIO
VIDURIO IKI LIEPOS PABAIGOS. ŠILKMEDŽIO
UOGOS VALO KRAUJĄ, GERINA KRAUJO GAMYBĄ,
MAŽINA CUKRŲ KRAUJYJE, TODĖL TINKA
SERGANTIEMS DIABETU, GYDO ANEMIJĄ, TURI
DAUG VITAMINŲ IR MINERALINIŲ MEDŽIAGŲ.**

KININĖ KRIAUSĖ „TEM BO-LI”

KRIAUSĖ VIDUTINIO DYDŽIO, VAISIAI APVALIOS OBUOLIO FORMOS, ŠIEK TIEK PAILGOS ŠALIA STIEBO, LABAI SULTINGI, TRAŠKŪS, SALDŪS, AROMATINGI. TINKAMAI SANDĖLIUOJANT DERLIUS IŠSILAIKO IKI GRUODŽIO MĖN. KRIAUSĖ GERAI ATLAIKO ŠALTĮ IR KENKĖJŲ ANTPUOLIUS. VASARINĖ KRIAUŠIŲ VEISLĖ, KURIOS SUNOKSTA LIEPOS VIDURYJE. VAISIAI ATsiranda per 3 METUS, PATOGIOMIS SĄLYGOMIS IR PER 2 METUS PO PASODINIMO.

KATALPA

KATALPOS PAVADINIMAS KILĖS IŠ INDŲ KALBOS IR REIŠKIA DRAMBLIO AUSIS. TAI GRAŽŪS, LAPUS METANTYS, REČIAU VISŽALIAI MEDŽIAI. LAPAI ŠIRDIES FORMOS, DIDELI, SU ILGAIS LAPKOČIAIS. ŽIEDAI PILTUVĖLIO FORMOS, BALTI ARBA KREMINIAI. JIE SUTELKTI Į DIDELIUS ŠLUOTELĖS FORMOS ŽIEDYNUS. VAISIUS – KABANTI, Į PLONĄ ANKŠTĮ PANAŠI SĖKLŲ DĒŽUTĖ. SĖKLŲ DĒŽUTĖS KABO ANT MEDŽIO BEVEIK VISĄ ŽIEMĄ, TODĖL KATALPOS IR BE LAPŲ ATRODO LABAI ORIGINALIAI.

ŽEMAŪGIS PUTINAS

ŽEMAŪGIS PUTINAS NE TIK NAUDINGAS, TAČIAU IR LABAI DEKORATYVUS SODO AUGALAS. VAISIAI YRA RYŠKIAI RAUDONI, PANAŠŪS Į ŠERMUKŠNIO KEKES. JIE PATRAUKLŪS NE TIK PAUKŠČIAMS, BET IR NAUDOJAMI SULTIMS, UOGIENĖMS, ŠALDYMUI SU MEDUMI IR T. T. NAUDA. VAISIUOSE YRA DIDELIS KIEKIS VITAMINO C, TAIP PAT VITAMINAI A, E, P IR K, GAUSU MIKROELEMENTŲ IR MINERALŲ.

PAPRASTASIS RAUGERŠKIS „ROSE GLOW”

**PAPRASTASIS RAUGERŠKIS ŽYDI GEGUŽĖS –
BIRŽELIO MĖN. VAISIUS – RYŠKIAI RAUDONA,
PAILGAI RŪGŠTI, SULTINGA, MALONAUS KVAPO
UOGA. PRINOKSTA RUGPJŪČIO – RUGSĖJO MĖN. IR
ILGAI LAIKOSI ANT KRŪMO. ŽIEDAI GELTONI,
KVAPŪS, NUSVIRUSIOSE KEKĖSE.**

RUTULINĖ TUJA

RUTULINĖ TUJA NEDURIA, YRA NEREIKLI, AUGI, VISŽALĖ. DIDŽIAUSI TUJŲ TRŪKUMAI – ŽIEMĄ JŲ LAJA ĮGAUNA NEŠVARŲ BRONZINĮ ATSPALVĮ, VAISYNAI RUDENĮ PARUDUOJA IR VĖL KURIAM LAIKUI PASLEPIA PUOŠNIĄ ŽALIĄ LAJĄ. NEPRIŽIŪRIMOS GYVATVORĖS GREITAI IŠRETĖJA, SENESNIŲ VEISLIŲ TUJOS LINKĘ PRARASTI JOMS BŪDINGĄ FORMĄ. SPĖJAMA, KAD TUJŲ PAVADINIMAS KILĖS IŠ GRAIKŲ KALBOS ŽODŽIO THUJA, KURIS ŽYMI MALONIAI KVEPIANČIĄ MEDIENĄ.

LANKSVA „GOLDFLAME”

LANKSVA „GOLDFLAME“ – TAI MAŽAS, TANKUS, RUTULIŠKOS FORMOS, ERŠKĖTINIŲ ŠEIMOS DAUGIAMETIS KRŪMAS. ŠIO AUGALO LAPAI PAGAL SEZONĄ KEIČIASI. JAUNI LAPAI RAUDONOS ORANŽINĖS SPALVOS, VĒLIAU GELTONI. ŽIEDAI ROŽINIAI, SKĖTINIUOSE ŽIEDYNUOSE. NEREIKLUS AUGALAS. SODINAMAS SAULĖTOJE VIETOJE, VANDENIUI LAIDŽIOJE DIRVOJE. PAKANTUS KARPYMAMS, KAIP IR KITOS LANKSVOS.

BESPYGLIS AGRASTAS

BESPYGLIS AGRASTAS, TAI VIDUTINIO ANKSTYVUMO, LABAI DERLINGA (4-5 KG IŠ KRŪMO) BEDYGLĖ RAUDONŪJŲ AGRASTŲ VEISLĖ. UOGOS GANA STAMBIOS, ŽALSVAI RAUDONOS, GERO SKONIO, VEISLĖ DERLINGA, DERA GAUSIAI IR KASMET. JI ATSPARI MILTLIGEI IR KT.

SEDULA GELTONŽIEDĖ „AUREA“

SEDULA GELTONŽIEDĖ „AUREA“ – TAI SEDULINIŲ ŠEIMOS 3-4 M AUKŠČIO KRŪMAS AR MEDŽIAKRŪMIS, KIAUŠINIŠKAIS LAPAIS. ŽIEDAI RYŠKIAI GELTONI. ŽIEDAI GAUSIAI LANKOMI BIČIŲ. ŽIEDUS KEIČIA VAISIAI – UOGOS. JOS SALDŽIARŪGŠTĖS, KAIP VYŠNIOS AR GRANATO VAISIUS, SU PAILGU KAULIUKU. SULTINGOS, TIK TURINČIOS PIKANTIŠKĄ SKONĮ.

**DĒKOJAME VISIEMS,
PADĒJUSIEMS SUDARYTI
SAĻYGAS VAIKAMS PAŽINTI MŪSŪ
DARŽELIO EDUKACINIO SODO
AUGALUS 😊**

KNYGELĒS TEKSTO ŠRIFTĀ RINKOMĒS
VADOVAUDAMIESI EUROPOS AKLŪJŪ
SAJUNGOS REKOMENDACIJOMIS, KAD
ŠIOS KNYGELĒS TEKSTAS BŪTŪ
AIŠKIAU MATOMAS SILPNAREGIAMS
ŽMONĒMS.

(ŠALTINIS: EUROPOS AKLŪJŪ
SAJUNGOS REKOMENDACIJOS DĒL
AIŠKAUS ŠRIFTO, 2017)

KNYGELEŲ KŪRĖ:

JELENA MILEIŠIENĖ

VIDA VOLKOVICKIENĖ

JOLANTA LUKOŠEVIČIENĖ

VIOLETA JUOZAPAVIČIENĖ

ELINGA BOGDANOVAITĖ

SKAISTĖ RUKŠĖNAITĖ

KNYGELEŲ PADĖJO IŠLEISTI:

„KAČIUKŲ“ IR „BORUŽIUKŲ“ GRUPIŲ

UGDYTINIŲ TĖVELIS